

OPONENTSKÝ POSUDEK

Diplomová práce: **Kateřina Pecová - Gesto a fyzično**, 5.ročník Učitelství výtvarné výchovy pro ZŠ, SŠ a ZUŠ

Kateřina Pecová ve své diplomové práci zkoumá gesto ve výtvarném projevu z mnoha stran. Docela přirozeně vychází z fyzických „limitů“ aby posléze dospěla i k těm metafyzickým. Vnímá skutečnost, že mezi oběma kategoriemi přitom neexistuje ostrá hranice, respektive obě jsou sobě navzájem determinantami. Její pojetí, interpretace gesta se odkazuje k tropu a v tomto smyslu překračuje název práce. Část teoretická, praktická i didaktická představují vyvážené části celku a odpovídají zpracovávanému problému.

Snahu v **teoretické části** prozkoumat autorský rukopis, včetně specifického způsobu uvažování a zacházení s žitou skutečností považují za velmi pozitivní. Pomáhá nám orientovat se v tvůrčím procesu a odkrývá jej v širších souvislostech. Práce s citacemi, rozvíjení citovaných myšlenek a jejich komparace dokazují, že se autorka ve zkoumaném problému orientuje. Citace nejsou pouhou ozdobou a appendixem, ale jsou v naprosté většině voleny velmi vhodně (dokládají skutečnou znalost pramenů!) a stávají se základem pro rozvíjení vlastních postřehů. Zajímavých a podnětných myšlenek text obsahuje řadu a představují potenciál k další práci. V tomto smyslu je pozoruhodné například uvažování o „konečném pozadí“ (str.5), či „čtení světa“, zasazením vizuálních vjemů do pojmů (str. 7). Seznam literatury je obsáhlý. Nejen z něj, ale především z textu je patrné, že se autorka s odbornou literaturou opravdu seznámila.

Za poněkud kontroverzní považují úvodní *heslo* práce – „Vše se vším souvisí“. V duchu této teze lze totiž vždy dospět k „cíli“ a to je nebezpečně ploché. Pojmy používané v diplomové práci jsou občas poněkud nejasné, tu a tam posunuté ve prospěch autorčiných redefinicí, ale v konečném důsledku tato skutečnost ilustruje autorčino nadšené a opravdové zaujetí zkoumanou problematikou (*vytvoření obrazu... str.3*). Bylo by přesto občas vhodné definovat základní pojmy, s nimiž se v textu pracuje (lze je však vyrozumět z kontextu). Po formální stránce je dobré vyvarovat se duplicity v používaných slovech a obecně pleonasmů. Tvrzení jsou leckdy dosti kategorická, což je vzhledem ke zkušenosti pochopitelné a na druhé straně tak působí velmi přesvědčivě, energicky a opravdově (...*by svět (...)* pro nikoho z lidí *neexistoval... str.5*, *označení houba by se dalo nazvat pojmem... str. 7*, ...*většinou nechodíme na výstavu polemizovat... str. 16*). V zaujetí tématem jej autorka výjimečně ztratí z dohledu (*1.5.1. Gesto v postoji str. 31*). V zacházení s pojmy shledávám občas nesourodé řazení s ohledem na jejich význam a kategorizaci (*zkoumám účel, původ a typy lidského gesta... str.2, str.4*). Občas je formulace nešťastná a působí jako nonsens (*pokud umělec pracuje s rytmem /což se děje vždy při každé umělecké činnosti/... str.14*) Tyto drobné „nedostatky“ však lze též chápat jako formální paralelu nestrukturovaného, spontánního tvůrčího projevu každého umělce, jež je ostatně ústředním tématem práce.

Velmi kladně hodnotím **praktickou část** diplomové práce. Předložený malířský cyklus reprezentuje poctivý přístup k malířskému řemeslu. Obsahově i formálně koherentní projev působí suverénně a živě. Oceňuji použitý materiál, zejména podložku. Dovoluje autorce využívat nezvyklých vizuálních efektů, korespondujících s obsahem sdělení. Malířské gesto, jako paralela intelektuální fabulace, dobře balancuje na postmoderní hraně formalismu a výrazovosti. Také zvolený formát považují za šťastně vybraný, a to nikoliv náhodou. Současně je třeba zmínit, že použité materiály jsou, podle mého názoru vědomě, voleny s ohledem na jejich snadnou použitelnost ve výuce (papír namísto plátna). Zde se umělec a pedagog ideálně spojili!

V **části didaktické** předkládá autorka promyšlenou sérii etud, reflektujících teoretická východiska a závěry práce. Cíle odpovídající rámcovému vzdělávacímu programu pro gymnázia jsou v souladu s obsahem práce. Motivace je po mém soudu občas na hranici mentálních schopností cílové skupiny. To však představuje spíše náročnější práci pro pedagoga při zadání úlohy, a nikoliv důvod slevovat obecně z nároků! Výtvarné úkoly jsou pestré a zajímavé a skýtají prostor pro mimooborové přesahy a enviromentální vzdělávání. Vědomé zapojení těchto aspektů do didaktické části, svědčící o praktických zkušenostech autorky, považuji za významný klad celé diplomové práce. Znovu se zde objevuje promyšlená provázanost všech tří částí (teoretické, praktické, didaktické). Navrhované techniky korespondují s tématem práce a vedou k zapojení a zviditelnění gesta ve výtvarném projevu.

Diplomovou práci Kateřiny Pecové doporučuji k obhájení a hodnotím známkou 2.

otázka 1. *Definujte stručně pojem gesto (ve smyslu předkládané práce).*

otázka 2. *Popište technologii předkládaného malířského cyklu a naznačte přednosti jeho využití ve výukovém procesu pro zvolenou kategorii.*

V Praze 22. 12. 2011

ak. mal. Mgr. Martin Velíšek, Ph.D.